

1710, 10

18

AA

COLLEGII JURIDICI
IN ACADEMIA JENENSI

DECANVS

IO. BERNH. *Griese* / ICT.

SERENISSIMI DVCIS SAXO-ISENACENSIS
CONSIL. AVL. NEC NON CONSIST.
ET ANTECESSOR

AD

CVRSORIAM SOLENNEM

SUPER

L. 3. C. de præsc. XXX. vel XL. ann.

JVRISPRVDENTIÆ ET OMNIS LIBERALIS
DISCIPLINÆ PATRONOS ET
CVLTORES

INVITAT

quando actio nasci dicitur?

JENÆ,

LITTERIS WERTHERIANIS.

Joh. Ringeröck

19

Tanta fecunda vel una lingua
 verborum est, ut hominis me-
 moria eis omnibus compre-
 hendendis vix esse posse vi-
 deatur. Nihilominus tamen
 insigni hęc ubertate non ob-
 stante, Vlpianus ad Sabinum scribit, *naturâ re-
 rum conditum esse, ut plura sint negotia, quàm
 vocabula l. 4. ff. de prescript. verb.* Etenim cum
 natura novas subinde rerum formas edere depro-
 peret l. 2. §. 18. C. d. V. I. E. mirum non est,
 novis etiam opus esse vocabulis. Ingens hęc
 rerum copia & varietas, nisi valdè me animus
 fallit, in causâ esse apparet, cur sæpe ex una ap-
 pellatione tot res suspendantur, & unum qui-
 dem nomen omnibus sit, vis verò & potestas
 longè alia. Aristoteli vocantur *ὀνόματα*, ob-
 jiciunturque univocis, quæ præter nomen, quo

rón

) 2

no-

notantur, communione etiam gaudent essentiali, & eidem Philosopho *συνώμα* dicuntur. Inter hæc verò quædam media sunt, ut commune illis quidem nomen sit, ratio verò & essentia per nomen illud significata nec omnino eadem, nec omnino diversa, quæ & exinde nomen communium *προς ἓν ἢ ἀφ' ἑνός* & analogorum tum attributionis tum proportionis, quæ vocant Scholæ doctores, sortita sunt, siquæ sub sphaera plurimas res morales & juridicas continent. Non diffitemur sub diversa consideratione esse aliquid posse univocum univocans, ut nihil prohibeat, quò minus etiam in numerum æquivocorum vel analogorum venire possit, & ita unâ appellatione res diversissimas significare. Pertinet præter ceteras eò *notio vitæ*, quæ si propriè accipiatur, de illis prædicatur, quæ ejusdem nominis sunt & essentia, veluti sunt plantæ, bruta, homines, Angeli, Deus denique ipse, ut eruditè & more suo subtiliter disputat Oviedo & cum eo Comptonus, conceptum vitæ in eo constituentes, quod præter simplicem emanationem proprietatum sit principium operationis per se, & ex specifica ratione immanentis, per quam producat effectus ita ab intrinseco, ut eam ab extrinseco habere non

non possit. Præter hæc verò, quibus vocula vita propriè competit, per translationem & mortuis attribuitur, veluti si qui pro republica ceciderunt, in perpetuum per gloriam vivere intelliguntur, pr. *Instit. de excus. tut.* Ut vicissim mors viventibus: Cùm enim, qui ob aliquod maleficium in insulam deportatur civitatem amittit, eo modo è numero civium Romanorum tollitur, perinde quasi eò mortuo destinant liberi in potestate ejus esse. §. 1. *Instit. quib. mod. jus patr. potest. solvo.* Quidam quod vita & mors iis applicentur etiam, quæ vitæ & mortis non sunt capacia, unoq; nomine inanimata dicuntur, inter quæ actio etiam est, sive jus persequendi in judicio, quod sibi debetur, pr. *Instit. de act.* Actio enim dicitur nasci l. 9. §. 3. *de pign. act.* vivere pr. *instit. de perp. & temp. imò & mori l. 3. §. ult. ff. que in fraud. cred. l. 2. ff. jud. solvo.* Multum verò refert, non ignorare, quando actio quædam nascatur, quamdiu vivat & denique moriatur. Ante verò quam nascitur actio, vivere non potest, neque etiam mori l. 1. §. 1. *Cod. de annal. except.* aut expirare l. 3. *Cod. tit. de ann.* Rem hanc difficultate non carere, si qua alia, certè pignoratitia directa sufficienter docet. Hæc enim est, de cujus nativitate, vita & morte in diversa abeunt Do-

tores. E quibus nonnulli volunt, quod nascatur actio illa, solutâ pecunia, ratione effectus & quoad actum secundum. Sed enim quia mater ejus est contractus pignoris, eoque tanquam causâ posito, ponatur quoque effectus, necesse est: actionem hanc nasci, quoad jus agendi, statim initio contractus cum ipsa obligatione, arbitratur Hahnus ad Wesemb. *de pign. act. n. 7.* Contrarium sentit Zoes ad *Cod. tit. de pign. act. quest. 3.* cum indistinctè loquatur JCr. in *l. 8. §. 3. ff. de pign. act.* Certè propriè loquendô actio non nascitur quoad actum secundum sed quoad actum primum, & actus secundus præsupponit actionis existentiam. Et si natura pignoris, quatenus contractum realem significat, juxta Bachov. ad *Wesembecium de pign. act. n. 7.* in eo consistat, ut creditor solutô debito restituat rem acceptam, quæ, etiam satisfactione secutâ, adhuc duret, posterior opinio & rei naturæ & legibus conformis videtur. Quod attinet vitam & mortem hujus actionis, existimant Accursius, Angelus & alii, huic ut reliquis actionibus sacras constitutiones certum finem dedisse *pr. Instit. de perp. extemp. act. propterea quod si qua res vel jus aliquod postuletur, vel persona qualicunque actione vel persecutione pulsetur*
nihil.

nihilominus erit agenti triginta annorum prescri-
 ptio metuenda, l. 3. Cod. de prescr. XXX. vel XL. an.
 Sed cum hoc commodè intelligi de omni actio-
 ne & de jure, quod petitur actione, ut sunt de-
 bita & obligationes, quæ petuntur actione in
 personam, ided alii ut Gail. Mynf. Ant. Faber,
 Cacher. juri luendi & repetendi pignus, nullò
 tempore præscribi asserunt, quod nimirum actio
 hæc non nisi soluto debito sit nata d. l. 9. §. ff. d. pign.
 & facultas luendi pignus sit res meræ facultatis,
 creditorque non sibi sed debitori possideat l. 13.
 ff. de usurp. & usu cap. Hanc priori, cum æquior
 sententia sit ob debitorum favorem, alteri præfe-
 rimus, neque tamen latius rem jam persequi-
 mur, maximè cum hoc ipso labore defungi in
 se susceperit Clarissimus Jurium Candidatus

IOANNES Xugeròh

Natus is Camburgi est, Patre Viro Nobi-
 lissimo & Consultissimo IOANNE DANIE-
 LE Xugeròh/ Jurium Doctorando, illustri Re-
 giminis Saxo-Isenacensis Aduocato meritissi-
 mo, nepos IOANNIS Xugeròh/ ciuitatis Her-
 fordienfis Senatoris primarii & MARGARE-
 TÆ ELISABETHÆ è Giesorum familia, cu-
 jus decora & dignitatum titulos multis osten-
 dere esset & commemorare, si, præter spirantia
 hodie-

85 (8) 58
hodieque nomina inclyta, CONSTANTI-
VM, illustrem Baronem de Giesen, Consi-
liarium intimum, & Cancellarium Serenissimi
Electoris Palatini ac GEORGIVM de Giesen,
Regiæ Majestatis Daniarum Status Ministrum
& apparatus Bellici Commissarium Generalem,
alios vellemus in præsentì quidem recensere,
quibus stirps isthæc splendorem & lucem debet.
Matrem vero habet VRSVLAM HAVMAN-
NIAM eximiam foeminam, Amplissimi quon-
dam Viri IOANNIS HAVMANNI, Sere-
nissimorum Saxoniz Ducum, primum Saxo-
Vinariensis, Domini WILHELMI Patris, po-
stea Saxo-Isenacensis, Domini ADOLPHI Fi-
lii, domestica quadam gratiâ, cum in Capellen-
dorffina tum Gerstungensi, Præfecturis, integros
fere triginta annos, Quæstoris: & ELISABE-
THÆ HOFFMANNIÆ Filiam, neptem Am-
plissimi itidem & Nobilissimi HOFFMANNI
in Ienensi Præfectura olim jam Quæstoris mune-
re insigniter functi. Simul ac ætas capax litte-
rarum visa fuit, è Rectore ludi patrii Dn.
Drehsen/ domique juxta Præceptorum opti-
morum disciplina facile hausit, quibus imbui
& præparari rudes anni solent, in uberiolem cul-
tum unâ cum fratre natu minore, Scholæ hu-
jus

jus oppidanæ Rectori bene merito Dn. M.
 LAVTERBACHIO deinde traditus, cujus fi-
 delissimam informationem honorificè sibi non
 esse non deprædicandam existimavit. Postea
 verò quàm complexus animo esset Latinæ Lin-
 gvæ usum, aliaque, quæ ad liberiora studia af-
 ferri subsidia decet, in Academiam hanc se-
 cessit, Pro-Rectore Magnificò & Excellentis-
 simo WEDELIO CICIOCCI sextò & decimò
 mensis Julii in numerum studiosorum coopta-
 tus. Ex quo nihil magis pensi habuit, quàm
 in litterarum ex philosophiæ studiis ut seriam
 porrò operam poneret, quotidieque incremen-
 ta consequeretur majora. Itaque sub ductu
 Adjunctorum Facultatis Philosophicæ Præcla-
 rissimorum KRIEGKII & STOKII iis se in-
 struxit, quibus in limine Academiæ exerceri &
 subigi ingenia liberalia solent, alterò in histo-
 ricis & conscribendis epistolis, altero in Logi-
 cis industriam hanc moderante. Post hos af-
 sectatus est Viros Excellentissimos, per præci-
 puas quidem disciplinas philosophicas Dn.
 LVNGERSHVSIVM, in exercitiis dicendi Dn.
 POSNERVM, & Dn. HAMBEGERVVM in
 mathematicis. Quibus rebus hoc minus fiebat,
 ut differret præpostere, à quibus initia capere in-
 tererat

tererat, sed majori cum fructu utilitateque ad scopum suum se accingebat. Quippe quam etiam telam exorsus, id sibi negotium dari existimavit, ut ad celeberrimos Juris legumque Doctores ac interpretes adiret. His cogitationibus igitur cum induisset animum, absolutò sub manu ductione Nobilissimi Consultissimique Dn. HERTELII Juris Vtriusque Doctoris & Curiaë Provincialis Advocati Ordinarii, Juris prudentiaë Civilis, quem vocant, cursu, in privatis juxta scholis & auditionibus Prænobilissimi, Consultissimi & Excellentissimi Dn. Doctoris SCHROETERI, Jurium Professoris publici celeberrimi inter alia ad jus publicum commentantis, multum profecit, eo que tandem progressus est, ut in palæstris publicis opponendo etiam personam suam tueretur. Inter hæc cum devotissimæ pietatis dedit specimen, tum quod non frustra in studiis eloquentiæ fuerit, ostendit, quum MDCCCVII. d. IX. Junii Serenissimi Principis ac Domini, Domini CHRISTIANI, Ducis Saxoniae & reliqua, Domini quondam Clementissimi sui in manes Excelsissimos officium supremum exsecutus, parentalem orationem de vita & actis Divi Principis publicè in templo Academico haberet: & non multo post d. XI. Jan.

Jan. c15 1500 11x. etiam Serenissimo Principiac
 Domino Domino ERNESTO AVGVSTO,
 Duci Saxonix, reliqua, de felici è Belgio & Gallia
 reditu pari cum subiectione gratulatus est. Sed
 ut ad id revertar, unde sibi Candidatus noster
 præmia & mitram expectat, non præteribo,
 eundem totum denique se mihi applicuisse, eâ
 cum fiducia, fore, ut inter mea commercia
 consequeretur, quæ ad consequenda vota sua
 requiri adhuc ipsi videbantur. Quibus etiam
 confectis spatiis suum collegio nostro profes-
 sus nomen, modestè petit, ut in numerum
 Candidatorum recepto fores ad consueta exa-
 mina aperirentur. Tantum verò absuit, ut il-
 lud deferre dubitaret petenti, ut potius omnes
 faventes in hac optima causa haberet, & præsti-
 tis omnibus præstandis communi consensu di-
 gnus judicaretur, cui occasio daretur ampliùs
 partam iis nominibus laudem solennibus cete-
 ris monumentis extendendi. Itaque crastinò,
 horâ X. antemeridiana de *L. 3. Cod. de præscr.*
XXX. vel XL. an. jussu & autoritate laudati col-
legii nostri diligenter videbit, omniaque afferet,
quæ ad uberiores ejus interpretationem facere
existimabit. Quod institutum ut Magnus
Dominus Pro-Rector, Aulæque & Academiæ

SS (12) SS

Proceres, Venerandi Sacrorum Antistites, omnium Ordinum Doctores & cumprimis Generosissima lectissimaque Studiosorum frequentia celebrent ornentque omni ratione peto, navaturus diligenter operam, ut mea omnibus vicissim consent officia. P. P: VII. Id. Dec, CIO 1000 X.

ULB Halle

003 330 850

3

St.

Inches

Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

19

18

17

16

15

14

13

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

1710, 10

18
M

COLLEGII JURIDICI
IN ACADEMIA JENENSI
DECANVS

IO. BERNH. *Griese*/ICT.

SERENISSIMI DVVIS SAXO-ISENACENSIS
CONSIL. AVL. NEC NON CONSIST.
ET ANTECESSOR

AD

CVRSORIAM SOLENNEM

SVPER

L. 3. C. de præsc. XXX. vel XL. ann.

JVRISPRVDENTIÆ ET OMNIS LIBERALIS
DISCIPLINÆ PATRONOS ET
CVLTORES

INVITAT

quando actio nasci dicitur?

JENÆ,

LITTERIS WERTHERIANIS.

Joh. Ringerich

